

Відповідь
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на проєкт експертного висновку ГЕР щодо підсумків роботи ЕГ
із проведення акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми
1966 «Соціальна робота»,
рівень вищої освіти Бакалавр, спеціальність 231 – Соціальна робота

Висловлюємо вдячність ГЕР за здійснену експертну оцінку і надані рекомендації

Оцінка/рекомендації ГЕР	Аналітичний звіт ГЕР	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
Критерій 1. Проєктування освітньої програми В <i>Гаранту, робочій групі ОП після проходження акредитації протягом місяця у змісті ОП конкретизувати процедуру та умови присвоєння професійної кваліфікації; в навчальному плані додати інформацію про можливість отримання професійної кваліфікації.</i>	ОПП "Соціальна робота" дає можливість здобувачам освіти досягти результатів навчання, які визначені Стандартом вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2019) з урахуванням змін відповідно до Наказу МОН України від 29.12.2023 р. № 1583 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» на виконання Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні (уточнено ФК9, ФК11, ПРН7, ПРН12, ПРН20). Однак, в ОП-2024 не враховано зміни відповідно до Наказу МОН України від 13.06.2024 р. № 842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» (ЗК 16), оскільки означена додаткова вимога щодо компетентностей була унормована після затвердження ОП-2024 (31.05.2024). У проєкті ОП-2025 така загальна компетентність передбачена (як ЗК9 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності). Зміст ОП враховує вимоги професійного стандарту "Соціальний працівник" (затверджений Наказом Міністерства соціальної політики 04.07.2019 р. за № 1049), що підтверджено обґрунтуванням, наведеним	Вважаємо за доцільне доповнити аналітичний висновок ГЕР, а саме: як і зазначено в аналізі, редакція освітньої програми була затверджена у травні 2024 року, ДО Наказу МОН від 13.06.2024 р. № 842. Водночас, Університет наказом №734-32 від 11.09.2024 року увів цю компетентність до всіх діючих освітніх програм Університету: <i>«1. Внести зміни до описів усіх ОПП Університету за ОР бакалавра:</i> <i>1) доповнити перелік загальних компетентностей (ЗК) у пункті 6 «Програмні компетентності» розділу 1 «Профіль освітньо-професійної програми» загальною компетентністю б¹ такого змісту: «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності»;</i> <i>2) внести зміни до розділу 4 «Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми», вказавши, що ЗК б¹ забезпечується освітнім компонентом «Вступ до університетських студій»»</i> У навчальному плані наведена чітко сформульована інформація про можливості, критерії та вимоги до присудження професійної кваліфікації: <i>Умови присвоєння професійної кваліфікації: Рішення Екзаменаційної комісії може бути присвоєна професійна кваліфікаційна</i>

Оцінка/рекомендації ГЕР	Аналітичний звіт ГЕР	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
	ЗВО у відомостях про самооцінювання ОП та у звіті ЕГ. Досягнення компетентностей, передбачених професійним стандартом «Соціальний працівник», відбувається завдяки формуванню відповідних компетентностей за ОП: Z.01 (ОК10, ОК12, ОК14, ОК15, та ін.); Z.03 (ОК25, ОК27, ОК31); та ін. У ЗВО розроблено Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій (31.05.2025, https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-poriadok-prysvoiennia-profesiinykh-kvalifikatsii.pdf) з урахуванням нормативних вимог до означеної процедури. Однак, потребують конкретизації окремі аспекти щодо процедури присвоєння професійної кваліфікації: - у профілі ОП та навчальному плані не вказано інформацію про можливість отримання професійної кваліфікації; - у змісті ОП (п.3 Форма атестації здобувачів вищої освіти) потребує конкретизації процедура та умови присвоєння професійної кваліфікації відповідно до Закону України "Про вищу освіту" та Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій в КНУ імені Т.Г. Шевченка з конкретизацією у змісті програми ОК 47 Комплексний іспит з соціальної роботи (в редакції ОП-2024 така процедура прописана поверхово).	<i>"Соціальний працівник" на підставі професійного оволодіння компетентностями, що пов'язані із трудовими функціями, визначеними професійним стандартом "Соціальний працівник", та які забезпечуються обов'язковими компонентами освітньої програми. Мінімум необхідні критерії: рівень оволодіння обов'язковими освітніми компонентами - не 75 балів, захист кваліфікаційної роботи бакалавра та складання комплексного іспиту з соціальної роботи - не менше 75 балів.</i> Ця ж інформація прописана в освітній програмі у розділі «Форма атестації здобувачів вищої освіти». Новий Порядок присвоєння професійних кваліфікацій ЗВО був затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. за № 1223. На виконання вимог цієї Постанови Університетом був розроблений і затверджений (наказ №66-32 від 31.01.2025) «Порядок присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка за результатами опанування освітніх програм» (див.. https://senate.knu.ua/?p=2918). Згідно прийнятої 27.01.2025 року Ухвали Вченої ради, до описів всіх освітніх програм, за якими передбачене присвоєння професійних кваліфікацій, мають бути внесені зміни відповідно до цього порядку і сформований пакет документів для погодження із НАК України. Вважаємо, що за критерієм 1 освітня програма заслуговує на оцінку А.

Оцінка/рекомендації ГЕР	Аналітичний звіт ГЕР	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми В <i>Гаранту, робочій групі ОП після проходження акредитації протягом місяця уточнити у змісті ОП, навчальному плані інформацію про освітню кваліфікацію, ОК47 Комплексний іспит з соціальної роботи; конкретизувати структурно-логічну схему.</i>	Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота (2019). Обсяг кредитів ОПП «Соціальна робота» у ЄКТС становить 240, з них 60 (25 %) відводиться на дисципліни вільного вибору здобувачів вищої освіти. Однак, потребують конкретизації окремі аспекти: - в навчальному плані потребує уточнення освітня кваліфікація - бакалавр з соціальної роботи (відповідно до чинного Стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота); - узгодження інформації щодо наявності ОК47 Комплексний іспит з соціальної роботи в ОП та навчальному плані; - структурно-логічна схема потребує конкретизації щодо семестрів вивчення ОК, шифрів ОК та складових підсумкової атестації: ОК46 Захист кваліфікаційної роботи бакалавра та ОК47 Комплексний іспит з соціальної роботи. Зміст ОП має чітку структуру, а освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та ПРН. Зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності 231 Соціальна робота. Відзначаємо інноваційний підхід до формування змісту обов'язкових ОК, які спрямовані на підготовку висококваліфікованого фахівця, здатного вирішувати нагальні проблеми сучасності (ОК35 Соціальна робота з постраждалими від надзвичайних ситуацій та катастроф; та ін.).	Рекомендації неповні зрозумілі: 1) В ОП чітко вказано, що по завершенню навчання здобувач присуджується освітні кваліфікація: «бакалавр соціальної роботи». Це ж прописано і в навчальному плані. 2) Освітня кваліфікація присуджується за умови опанування усіх освітніх компонент, передбачених індивідуальним навчальним планом здобувача і проходження підсумкової атестації. 3) Комплексний іспит з соціальної роботи не вказується в ОП, а міститься в навчальному плані, бо результати іспиту вносяться в додаток до диплому про вищу освіту. Даний освітній компонент є частиною підсумкової атестації, і не може передбачати присвоєння кредитів (до речі, такий самий статус мають ЄДКІ за всіма регульованими спеціальностями). 5) У всіх структурно-логічних схемах всіх ОП Університету відсутня конкретизація по семестрам. Це одне із принципових рішень по організації освітнього процесу в КНУТШ, яка сприяє гнучкому перерозподілу предметів у навчальному плані відповідно до змін ситуації та запитів стейкхолдерів.

Оцінка/рекомендації ГЕР	Аналітичний звіт ГЕР	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В КНУ наявна позитивна практики потужної соціальної підтримки абітурієнтів під час вступної кампанії та протягом усього періоду навчання, що свідчить про чинність студентоцентрованого підходу.	
1. Гаранту, робочій групі ОП упродовж 2025/2026 н.р. започаткувати практику визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти на ОП. 2. Гаранту, робочій групі ОП до початку 2025-2026 н.р. розглянути можливість щодо забезпечення національної кредитної мобільності здобувачів.	Правила прийому на навчання за ОП та відповідні процедури враховують її особливості. На ОП наявна позитивна практика міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти. Національна кредитна мобільність здобувачів ОП не передбачена. На ОП фактів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, не було за відсутності відповідних звернень здобувачів	Дякуємо за рекомендацію, проте ми не вбачаємо правомірним зниження оцінки. Нам незрозумілі також підстави для формування цих рекомендацій:. В університеті створена вся необхідна правова і процедурна основа і для визнання результатів неформальної та інформальної освіти і для мобільності (як міжнародної так і внутрішньої). І, за наявності запиту, здобувачі можуть цими документами і процедурами скористатися. Якщо у здобувачів немає такої потреби на якій підставі Університет буде їх «примучувати» - а тільки так і можна виконати рекомендації проєкту висновку ГЕР <i>Оскільки відсутність випадків внутрішньої мобільності та/або перезарахування результатів неформальної/інформальної освіти НЕ МОЖЕ вважатися недоліком програми якщо її здобувачі не виявляли відповідного бажання (і не мали для того підстав), і оскільки освітня програма має досягати своїх цілей БЕЗ переадресації здобувачів на програми інформальної освіти, просимо членів ГЕР виключити ці рекомендації із остаточного висновку і підтримати оцінку ЕГ за цим критерієм (А).</i>
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою В	Підтримуємо висновок ЕГ щодо поєднання традиційних та інноваційних форм і методів навчання й викладання для досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОП, що відповідають принципам академічної свободи та вимогам	Дякуємо за рекомендацію. Буде враховано в подальшій роботі.

Оцінка/рекомендації ГЕР	Аналітичний звіт ГЕР	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
<i>Гаранту, робочій групі ОП до початку 2025-2026 н.р. у змісті робочих програм оновити списки рекомендованих джерел.</i>	студентоцентрованого підходу. ЗВО у відповіді на звіт ЕГ достатньо аргументовано надав пояснення щодо відсутньої єдиної платформи електронного навчання (с.2 - "використання під час навчання різноманітних програмних засобів синхронної і асинхронної комунікації сприяє розвитку цифрової компетентності здобувачів освіти"). На основі аналізу змісту робочих програм погоджуємося з висновком ЕГ щодо потреби оновлення списку рекомендованих джерел більш сучасними працями. Аналіз робочих програм окремих освітніх компонентів (ОК35 Соціальна робота з постраждалими від надзвичайних ситуацій та катастроф) засвідчив, що зміст ОК недостатньо розкрито через рекомендовані джерела.	
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність В <i>НПП, гаранту ОП до початку 2025-2026 н.р. у змісті робочих програм ОК деталізувати критерії оцінювання.</i>	Погоджуємося з думкою ЕГ щодо потреби деталізації критеріїв оцінювання у змісті робочих програм ОК.	Зауваження щодо критеріїв оцінювання незрозуміле. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу: «Підсумкове оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється за єдиною 100-бальною шкалою. Оцінка здобувача освіти відповідає відношенню встановленого при оцінюванні рівня сформованості професійних і загальних компетентностей до запланованих результатів навчання (у відсотках)». Схеми опису оцінювання в РПНД Університету розроблена таким чином, щоб забезпечити чітке і справедливе оцінювання знань студентів. Вказана схема повністю відповідає рекомендаціям видатного теоретика Болонського процесу і багаторічного експерта ЄС із побудови ЄПВО Стівена Адама (Stephen Adam) щодо оцінювання ОК за рівнем опанування результатів навчання: Перш за все, у відповідності до завдання дисципліни, в ній визначаються часткові результати навчання, і

Оцінка/рекомендації ГЕР	Аналітичний звіт ГЕР	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
Гаранту, робочій групі ОП з 2025-2026 н.р. залучати до підсумкової атестації здобувачів провідних фахівців галузі, представників державних та недержавних підприємств, установ.	Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2019): ОК46 Захист кваліфікаційної роботи бакалавра та ОК47 Комплексний іспит з соціальної роботи. Погоджуємось з думкою ЕГ щодо потреби залучення до підсумкової атестації здобувачів провідних фахівців галузі, представників державних та недержавних підприємств, установ (відповідно до п. 2.2.3 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ»).	вказано яку роль (максимальна кількість балів) кожен з них відіграє у формуванні підсумкової оцінки з дисципліни (за 100 бальною шкалою). Досягнення кожного з цих результатів навчання оцінюється (в залежності від того який це саме результат навчання) запланованими контрольними роботами, опитуваннями під час практичних і семінарів, при виконанні лабораторних робіт, тощо – що саме конкретно за данною дисципліною вказується у РПНД. В розділі 7 РПНД вказується які саме результати навчання оцінюються на відповідному контрольному заході. Таке планування семестрового оцінювання також дозволяє оцінити прогрес студентів по різних розділах курсу (за результатами оцінки досягнення тих результатів навчання які оцінюються під час різних робіт). Кожний контрольний захід має чітко визначені критерії, з максимальними та мінімальними балами, що дає змогу об'єктивно оцінити рівень засвоєння матеріалу. Студент який отримує завдання, бачить яка максимальна кількість балів може бути отримана ним за правильну відповідь на кожне з питань. <i>Просимо вилучити зауваження і рекомендацію.</i> Запрошення фахівців-практиків підприємств та установ є обмеженим за можливістю, бо вони не є компетентними в оцінюванні наукових кваліфікаційних робіт студентів. Тому щороку до підсумкової атестації залучаються провідні фахівці, які мають науковий ступінь, вчене звання і практичний досвід роботи.
Критерій 6. Людські ресурси	Викладачі, залучені до реалізації ОП, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні	Теми наукових публікацій НПП не можуть повністю співпадати з назвами освітніх компонент. Тому може

Оцінка/рекомендації ГЕР	Аналітичний звіт ГЕР	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
<i>Гаранту, завідувачу кафедри постійно проводити роботу щодо забезпечення публікаційної відповідності НПП з урахуванням вимог, визначених законодавством.</i>	забезпечити освітні компоненти з урахуванням вимог щодо НПП, визначених законодавством. Погоджуємося з думкою ЕГ про наявність переконливих сильних позитивних практик щодо рівня наукової кваліфікації НПП, високої публікаційної активності окремих викладачів у видання наукометричних баз даних, дієвості та визнання експертного кола фахівців, співпраці з роботодавцями. Однак, аналіз інформації, поданої в таблиці 2 "Зведена інформація про відповідність НПП освітнім компонентам", засвідчив потребу в підсиленні стану публікаційної відповідності НПП окремим освітнім компонентам (відповідно до п.37, 38 Ліцензійних умов), а саме: ОК27, ОК32, ОК28, ОК41 та ін. Процедури конкурсного відбору НПП на ОП є прозорими, недискримінаційними та дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму. ЗВО залучає роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі до обговорення й удосконалення ОП «Соціальна робота». ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів відповідно до Положення про підвищення кваліфікації НПП та ін. документів.	виникати враження, що наукові публікації не повністю відображають тематику освітніх компонент. Проте за змістом така відповідність є. Кафедра продовжить працювати над удосконаленням публікаційної активності НПП і приведення її у відповідність РПНД.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси <i>В</i> <i>Продовжувати практику фінансової та матеріально-технічної підтримки здобувачів, створення комфортних умов навчання,</i>	Підтримуємо думку ЕГ щодо повної забезпеченості здобувачів вищої освіти фінансовою та матеріально-технічною підтримкою, створення комфортних умов навчання, надання безкоштовного доступу до освіти, підтримку студентів з особливими освітніми потребами та чітку політику вирішення конфліктних ситуацій. В ЗВО забезпечено безперешкодний доступ до навчального корпусу для осіб з інвалідністю (обладнано	

Оцінка/рекомендації ГЕР	Аналітичний звіт ГЕР	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
надання безкоштовного доступу до освіти, підтримки студентів з особливими освітніми потребами.	пандус, встановлено ліфти, передбачено спеціальні місця для паркування автомобілів).	
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми В <i>Гаранту, робочій групі ОП до початку 2025-2026 н.р. розглянути питання щодо залучення міжнародних експертів до моніторингу ОП.</i>	В ЗВО послідовно та системно здійснюються визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП (відповідно до Положення про організацію освітнього процесу КНУ імені Тараса Шевченка). ОП відповідає вимогам внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти університету. Погоджуємося з рекомендацією ЕГ щодо потреби та можливості залучення міжнародних експертів до моніторингу ОП.	Обов'язкове залучення міжнародних експертів до моніторингу ОП не передбачено жодними нормативними документами простору вищої освіти України, це не обов'язок, це можливість для підняття якості. Кафедра постійно проводить конференції з міжнародною участю та приймає участь у програмах академічної мобільності, за рахунок чого постійно підтримується професійна експертна оцінка з боку міжнародної професійної спільноти, які враховуються при розробці ОП.
Критерій 9. Прозорість та публічність <i>Продовжувати практику відкритості та публічності ЗВО.</i>	Погоджуємось з висновком ЕГ щодо позитивної практики двомовного вебсайту ЗВО з детальною інформацією про освітні програми, навчальні плани, викладачів, наукову діяльність, студентське життя та активне використання соціальних мереж для комунікації. Інноваційних та взірцевих практик не виявлено. ЗВО дотримується вимог щодо термінів оприлюднення на офіційному вебсайті проекту ОП. ЗВО своєчасно та повною мірою оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про ОП, https://psy.knu.ua/study/e-programs#128-239-osvitno-profesiina-prohrama-sotsialna-robota	Прозорість і публічність забезпечується зокрема і за рахунок використання інноваційних технологій, залучення всіх зацікавлених сторін (здобувачів, роботодавців, клієнтів соціальної роботи, представників академічної спільноти, НПП, профільних установ і організацій), що здійснюється у форматі щорічних організаційно-діяльнісних ігор та круглих столів. Інноваційність також полягає в тому, що оприлюднюються не лише результат цих заходів, а й весь процес, який розміщається на хмарних платформах, що забезпечує широку доступність цих матеріалів для усіх зацікавлених, у першу чергу для фахівців соціальної роботи на місцях. Матеріали організаційно-діяльнісних ігор стають підставою для розробки та корекції освітніх програм. Зважаючи на зазначене, за цим критерієм заслуговуємо оцінку А.